

[Carsten Raft.]

Hundredtusinder Menneskers Skæbne — for det gør det —, ikke har spurgt den Ekspert, de selv har udnævnt til at være Ekspert og selv regner med har Forstand paa Tingene? Den almindelige offentlige Bedømmelse vil sikkert gaa ud paa, at Ministeren her har handlet mere løst og mere overfladisk end forsvarligt i saa alvorlige Tider.

Det maa indrømmes Ministeren, at da han indgik sin Aftale med de store Selskaber, sparede han Staten for en Del Penge. Ordningen var tilsyneladende genial. Ministeren fik sine Lagre uden nogen Udbetaling. Gik det godt, skete der ingenting, og gik det galt, tog han bare, hvad han havde Brug for, af de almindelige Beholdninger. Men det er ikke meget tiltalende og ikke meget i Overensstemmelse med den Maade, hvorpaa vi mener Staten normalt skal forholde sig til Erhvervslivets Interesser. Der er siden da kommet et Par Ekstraregninger, som har væltet Rentabiliteten i Historien, og saa er det, man har fundet paa, ikke slet saa genialt. Ministeren har faaet sin Benzin, men Vognene staar stille, og Benzinskatten for det beslaglagte Kvantum gaar tabt. Jeg vilde tro, at Staten kunde have faaet sin Beholdning af Benzin til $7\frac{1}{2}$ Øre, men Skatten er 13 Øre, og da det antagelig drejer sig om netop det Kvantum, der er beslaglagt, kan man altsaa se, at Staten ganske vist har sparet sine Penge, men det har kostet den det dobbelte at spare disse Penge. I Stedet for 3,1 Mill. Kr., som man troede var sparet, har man nu faaet et Tab paa 6,2 Mill. Kr., og Publikum, som kunde have faaet den beslaglagte Benzin til gammel Pris, maa nu købe nye Beholdninger til de nye Priser. Jeg skal ikke staa her og spaa om, hvor meget Prisen stiger, men det laveste Tal, jeg har hørt, er netop de $7\frac{1}{2}$, og der melder sig saa en Regning til Staten paa 3,1 Mill. Kr. Og saa kommer den store Regning paa, at det hele ligger stille, saa kommer Beregningen af, hvad hele denne Misere har kostet Samfundet, og det er givet, at det er Millionbeløb. Det skal nok slaa til, at for at spare de 3,1 Mill. Kr. har Staten og Samfundet tabt mere end det dobbelte, Ministerens Finansoperation har kostet det danske Samfund det 4-dobbelte Beløb. Vi skal være sparsommelige her i Rigsdagen, og jeg repræsenterer et Parti, der meget indtrængende beder om Sparsommelighed, men jeg vil alligevel sige, at den Form for Sparsommelighed frabeder vi os, paa den Maade vil det ikke være heldigt at fortsætte.

En Sikring af den tilstrækkelige Nød-

beholdning, de 42 Mill. l, vilde efter min Beregning i Indkøb have kostet Staten 3,1 Mill. Kr. — Ministeren sagde 4 Mill. Kr., det kan i og for sig være ligegyldigt. Jeg gaar ud fra, at Staten maa have det til Engrospris, og saa bliver det 7,5 Øre, altsaa 3,1 Mill. Kr. Jeg har spurgt en Ekspert, hvor meget det vilde koste at bygge Lagertanke. Han regnede med, at man maatte have 8 overjordiske Tanke — det er den almindelige Form for store Tanke —, og han mente, at de vilde koste 200 000 Kr. Stykket, altsaa i alt 1,5 Mill. Kr. Skjulte, underjordiske Tanke er noget, man kun bygger i ringe Udstrækning her i Landet; man har derfor ingen Erfaring for, hvor meget de koster. Den paa-gældende, som skulde være meget kyndig, mente, at der højst kunde blive Tale om det dobbelte eller det 3-dobbelte — jeg indskyder her, at man er nødt til i alle disse Forhold at gøre sig klart, at bombesikre Tanke koster det 10-dobbelte, men her er Tale om skjulte underjordiske Tanke, sikre mod alt andet end Fuldræffere, til den Oplagring af en Nødbeholdning af Benzin, som er den rigtige i Modsætning til den, der findes i Øjeblikket. Hvad viser det? Det viser, at vi vilde komme op paa 6—7 Mill. Kr. Havde vi gjort det, havde vi haft vore Nødbeholdninger i Orden, og saa havde vi været helt fri for hele denne Benzinsituation, som er foraarsaget af Statens Indgrib i de normale Samfundsbeholdninger. Jeg tror derfor, man maa erkende, at de Penge vilde være givet godt ud, hvis man ved Beredskabskøbene, hvor man sikrede sig de vigtigste Varer, havde anerkendt dette som en vigtig Vare. Jeg tror, at Samfundet i Øjeblikket har Opfattelsen af, at det er en vigtig Vare. Ministeren omtalte i sin Radiotale og ogsaa her fra Talerstolen, hvordan det lykkedes ham efterhaanden — det lykkedes nu først, efter at Krigen var begyndt — at faa bygget Tankpladserne større, og han var meget stolt over de Resultater, man var naaet til.

For det første maa jeg her indskyde den Bemærkning: Bliver Tankpladserne saa meget større, saa kommer jo den Risiko, som Ministeren var bange for at have med de 42 Mill. l i Nødbeholdning: Fristelsen for de andre Stater, hvad jeg nu ikke tror paa, men saa indtræder den i hvert Fald automatisk ved Ministerens Foranstaltninger nu. Det er den ene Side af Sagen. Men Spørgsmaalet er, naar Ministeren er saa stolt af disse Tankbygninger, indrømmer han saa ikke i Realiteten, at hele vor Kritik er rigtig? Han bringer, saa vidt jeg kan